

Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce na rok 2025 a k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2026-2027

Predložené :

Obecné zastupiteľstvo v obci Gemerská Hôrka - zasadnutie obecného zastupiteľstva v Gemerskej Hôrke v súlade s § 18 f) ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Z.z., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám OZ v obci Gemerská Hôrka stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 až 2027 (plán na rok 2025 a výhľad na roky 2026 a 2027).

I.

Východiská spracovania odborného stanoviska

Východiská predloženého návrhu rozpočtu obce (ďalej len „ návrh rozpočtu ”) som posudzoval z nasledovných hľadísk:

1. Súlad predloženého návrhu rozpočtu obce s platnou legislatívou, predpismi a normami:

Predložený návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia a bol spracovaný v súlade so:

- zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov poukázaných územnej samospráve, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.
- zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, v znení neskorších predpisov.

a) Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh predloženého rozpočtu zohľadňuje:

VZN Obce Gemerská Hôrka o miestnych daniach , miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady,

VZN o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelávanie a nákladov spojených so stravovaním v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je Obec Gemerská Hôrka.

b) Súlad s internými predpismi Obce Gemerská Hôrka

c) Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol v obci zverejnený k pripomienkovaniu na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v súlade s § 9, ods.(2) zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

a) Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou č. MF/008154/2015-411 vydanou MF SR k zostaveniu návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

b) Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtu územnej samosprávy a Vyhláškou č. 257/2014 štatistického úradu SR, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

II.

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 – 2027 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2024 a v predchádzajúcich rokoch.

III.

Tvorba návrhu rozpočtu, členenie, štruktúra, charakteristika

1. Návrh rozpočtu bol spracovaný v členení podľa zákona č. 583/2004 Z.z. neskorších predpisov §9, ods. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení nasledovne:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok , t.j. rok 2025
- b) rozpočet na nasledujúce dva rozpočtové roky 2026 a 2027

2. Viacročný rozpočet na roky 2025-2027 je zostavený v rovnakom členení. Rozpočet obce zostavený na rok 2025 je pre obec záväzný, rozpočty na roky 2026 a 2027 majú nezáväzný ,orientačný charakter.

3. Zostavený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025 až 2027 sa v súlade s § 10, ods.3 až 7. Zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a) bežný rozpočet (bežné príjmy , bežné výdavky)
- b) kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy, kapitálové výdavky)
- c) finančné operácie (finančné prostriedky z predchádzajúcich rozpočtových rokov)

4. Štruktúru príjmovej časti návrhu rozpočtu tvoria aj transfery na krytie preneseného výkonu štátnej správy. Obec v súlade s § 4 zák. 426/2013 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy uplatňuje programový rozpočet. Návrh rozpočtu vychádza z doteraz známych skutočností a nadväzuje na predpokladané príjmy a výdavky, ktoré obsahujú očakávaný nárast energií, inflácie a miezd. Pri zostavovaní rozpočtu obce bol braný do úvahy štátny rozpočet SR, v ktorom sa určuje objem podielu obce na výnose daní z príjmov fyzických osôb.

Na schválenie je predložený návrh rozpočtu obce na rok 2025 na úrovni podpoložky ekonomickej klasifikácie.

5. Základná charakteristika návrhu rozpočtu v tabuľkovej forme:

a) Bežný rozpočet v EUR:

	2025	2026	2027
Príjem	1 390 871,00	1 330 313,00	1 113 211,00
Výdaj	1 385 874,00	1 271 940,00	999 776,00

Prebytok/schodok	4 997,00	58 373	113 435,00
-------------------------	-----------------	---------------	-------------------

Bežný rozpočet je v súlade s § 10, ods. (7) zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavený ako prebytkový. Príjmová časť návrhu rozpočtu pre rok 2025 predpokladá s celkovým objemom bežných príjmov vo výške 1 390 871,00 EUR čo je oproti plánu z roku 2024 predpokladá navyšenie o 3,5% . Zníženie podielu na výnose dane z príjmu fyzických osôb znamená, že prechod na normatívne financovanie MŠ vo výške 113 278,00 eur nekompenzujú celkové výdavky v MŠ. A však stále existuje riziko nenaplnenia príjmu z výnosu dane z príjmu fyzických osôb vzhľadom na ešte stále existujúceho zlého stavu verejných financií a konsolidačných opatrení vlády SR.

V roku 2025 daňové príjmy z nehnuteľností budú zvýšené okolo 45 % a z poplatku za odvoz komunálneho odpadu, ktorý sa navýšený o 12,00,-euro za osobu. Odporúčam vyvíjať maximálne úsilie k vymožiteľnosti nedoplatkov a to hlavne starých nedoplatkov a zamedziť nárastu nových nedoplatkov.

Významnými príjmami sú aj granty a transfery na financovanie základnej školy v predpokladanej výške 728 112,00 EUR.

V kapitálových príjmoch 1 892,778,00.

Výdavková časť rozpočtu na rok 2025 rozpočtuje s celkovým objemom bežných výdavkov vo výške 1 385 874,00 EUR čo predstavuje zvýšenie o .3,1 % v porovnaní s plánovaným rozpočtom výdavkov roka 2024. Existuje určité riziko výdavkov kvôli avizovanému nárastu výdavkov za odvoz odpadu, cien energií a vysokej inflácií.

Tarifné platy vo verejnej správe pravdepodobne v roku 2025 nebudú zvyšované ale do konca júna majú byť vyplatené odmeny všetkým zamestnancom verejnej správy vo výške 800 eur v hrubom ale zatiaľ nie je jasné, že z akých zdrojov bude štát refundovať tieto výdavky alebo táto ťarha zostane na pleciach obcí.

b) Kapitálový rozpočet v EUR:

	2025	2026	2027
Príjem	2 478 578,00	1 892 778,00	0
Výdaj	3 110 176,00	2 228 284,00	0
Schodok	- 631 598,00	- 335 506,00	0

V kapitálových výdavkoch rozpočtu obce sú naplánované vypracovanie viac projektových dokumentov na výstavbu bytového domu /16 b.j./, na vybudovanie novej ČOV a na rekonštrukciu kúpaliska. Ďalšie kapitálové investičné akcie na ktoré sú dotácie schválené je zberný dvor a rekonštrukcia miestnej komunikácií. Kapitálový rozpočet je schodkový. Chýbajúce financie bude obec vyrovnávať z návratnými zdrojmi financovania, alebo z prebytku bežného rozpočtu obce.

c/ Finančné operácie v EUR:

	2025	2026	2027
Príjem	686 614,00	0	0

Výdaj	44 580,00	44 681,00	44 790,00
Schodok	642 034,00	-44 681,00	-44 790,00

Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Časť prostriedkov rezervného fondu bude použitých na financovanie kapitálových výdavkov obce.

d) Celkový rozpočet v EUR:

	2025	2026	2027
Príjem	4 556 063,00	3 354 844,90	1 113,211,00
Výdaj	4 540 630,00	3 544 905,00	1 044 566,00
Prebytok/Schodok	15 433,00	200 060,00	68 645,00

Záver:

Uplatňovaním zodpovedného prístupu k plneniu príjmov a čerpaniu rozpočtových výdavkov, by malo v roku 2025 dochádzať k hospodárnemu, transparentnému a efektívnemu vynakladaniu verejných finančných prostriedkov na krytie potrieb obce Gemerská Hôrka a to za predpokladu dôsledného dodržiavania uvedených princípov zo strany všetkých zainteresovaných, čo by malo prispieť k eliminovaniu rôznych nepredvídateľných rozpočtových rizík a vplyvov.

V súvislosti s novelou zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je návrh rozpočtu zostavený s programovou štruktúrou.

Obec Gemerská Hôrka je zapojená do informačného systému pre územnú samosprávu /RISSAM/ podľa ekonomickej klasifikácie.

Na základe uvedeného, **obecnému zastupiteľstvu v obci Gemerská Hôrka odporúčam:**

- a) **Návrh programového rozpočtu obce Gemerská Hôrka na rok 2025 schváliť,**
- b) **Návrh viacročného programového rozpočtu obce Gemerská Hôrka na roky 2026 až 2027 zobrať na vedomie.**

V obci Gemerská Hôrka dňa 05.12.2024

.....
Margita Kisfaludiová - HK obce